

ТЕОРЕТИЧНІ ОБҐРУНТУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ СЦЕНАРІЮ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

доц., к.е.н. **Люльов О.В.**,
к.е.н. **Пімоненко Т.В.**,
студентка гр. Е-11 **Панченко А.С.**
Сумський державний університет (Україна)

Реалізація дієвої стратегії розвитку підприємства забезпечує йому у майбутньому високий рівень конкурентоспроможності і як наслідок зростання вартості компанії. Тому процес вибору і формування стратегії розвитку підприємства повинен бути орієнтований на довгостроковий якісно новий напрям його розвитку. Даний процес повинен враховувати всі аспекти діяльності підприємства, а саме: сферу функціонування; засоби і форми його діяльності; систему внутрішніх та зовнішніх взаємовідносин підприємства; позицію в зовнішньому середовищі функціонування; фінансово-економічний стан підприємства тощо.

Основою вибору стратегії розвитку підприємства є розгортання дій на підставі методів сценарного моделювання, що забезпечують логічний взаємозв'язок пропозицій стосовно шляхів розвитку стратегічного процесу з урахуванням впливу зовнішніх і внутрішніх чинників. Власне сценарій являє собою логічну послідовність кроків, вжитих підприємствами для досягнення поставлених ними цілей, при цьому концептуальну основу стратегічного сценарію складає позиція керівництва стосовно життєздатності підприємства. При цьому в процесі комплексного аналізу життєздатності підприємства виникає необхідність одночасного вивчення сукупності показників, значення яких у динаміці відображують практично усі сфери його виробничо-господарської діяльності. Проте для порівняння ефективності діяльності різних (за розміром, обсягами ресурсів, що залучаються, обсягами виробництва та ін.) підприємств (чи альтернативних стратегій для одного підприємства) бажано мати один (чи два-три) найбільш інформативний показник, який би синтезував наявні показники діяльності суб'єкта. Але особливості виробничо-господарської діяльності не дають такої можливості (виділення з множини узагальнюючих результативних показників одного як основного). Зважаючи на це, виникає необхідність об'єднання декількох окремих економічних показників в один інтегральний показник, що дасть можливість визначати якісні параметри стратегій розвитку, що розробляються. При цьому даний інтегральний показник повинен задовольняти такі умови: 1) відповідати меті стратегії розвитку підприємства і мати чіткий економічний сенс; 2) бути універсальним, тобто здатним враховувати всі основні властивості і особливості стратегії розвитку; 3) бути досить чутливим до зміни параметрів, що впливають на стратегію, та існувати для усіх можливих варіантів їх змін.

Таким чином, стратегія розвитку підприємства повинна формуватись з урахуванням наявної вітчизняної фінансово-економічної звітності підприємства та базуватись на показниках, які найширше відображають ефективність діяльність підприємства.

Узагальнюючи існуючі підходи до оцінки фінансово-економічного стану підприємства можна зробити висновок, що основними термінами які узагальнюють стан бізнесу є: активи, прибуток і темп росту. Зазначимо, що існує рівноважний стан, при якому перераховані складові знаходяться в оптимальних співвідношеннях один із одним. При такому стані можна визначити найважливіший показник будь-якого підприємства – його вартість. Основним завданням будь-якого підприємства є максимізація цього показника.

При здійсненні господарської діяльності у розпорядженні підприємства завжди знаходяться різні види майна в матеріальній та нематеріальній формі, без яких воно не може функціонувати. За економічним змістом цим майном є активи – ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому.

В умовах ринкової економіки основною метою діяльності підприємства є отримання прибутку, при цьому бажано, щоб його прибуток досягав максимуму. Реалізуючи безпосередньо завдання виробництва з підвищення прибутку і/або досягнення його максимуму, це даватиме підприємствам можливість досягнення інтенсивного розвитку, підвищення якості продукції і зростання її споживчої цінності, поліпшення науково-технічного прогресу, що створить сприятливіші умови для ринкової конкурентоспроможності, а також повного задоволення потреб суспільства і збагачення держави, які постійно зростають, оскільки істотно збільшиться відрахування податків до його бюджету. Але наявність прибутку ще не означає, що підприємство працює ефективно, абсолютний показник прибутку «не може дати відповіді» на запитання:

наскільки ефективно підприємство реалізує свою продукцію, використовує вкладений капітал, управляє своїми оборотними коштами і т. д.

Отже, використовуючи метод ієрархічної декомпозиції до узагальнюючого показника рентабельності активів, який характеризує здатність керівництва компанії ефективно використовувати її активи для отримання прибутку, можна оцінити різні аспекти діяльності суб'єкта господарювання, враховуючи виявлення кількісного впливу позитивних і негативних факторів на стан підприємства.

Люльов, О.В. Теоретичні обґрунтування показників оцінки сценарію стратегії розвитку підприємства [Текст] / О.В. Люльов, Т.В. Пімоненко, А.С. Панченко // Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції імені проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 27 травня 2015 р. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, М.М. Петрушенка. - Суми: СумДУ, 2015. - С. 200-201.